

*Данаилъ Константиновъ.*

## Миналото на Жеравна.

---

Да се пише за миналото на едно мѣсто при липсата на точни писмени документи отъ по далечното минало е трудна и неблагоприятна работа, но да се остави несъбрано и несистематизирано и това, което още се пази въ прѣдания, пѣсни и архиви, достигнали до наше врѣме, е осждително, особено за насъ, когато това се отнася до описване миналото на родното мѣсто, за което всѣки други все по-малко би се погрижилъ. Независимо отъ тсва миналото на Жеравна прѣдставлява отъ себе си общъ интересъ, то е историческо и трѣбва да бжде описано.

Жеравненската покрайнина се заключава въ котловината, разположена между разклоненията на Източния Балканъ. Съ своя планински характеръ на мѣстността, изпълнена съ гористи хълмове и тѣсни клисури, които сж служили, като срѣдства за естествена отбрана, и съ малки полета и лжки, които сж давали достатъчни условия за дребно земледѣлие и скотовѣдство, съ което пъкъ се е осигурявала прѣхраната на населението, — е била винаги обитавана, като започнешъ отъ отдалеченитѣ тракоилирийски врѣмена дори до днесъ. Нейната граница, установена още отъ турско врѣме съ крѣпостенъ актъ (хюдютъ), издаденъ отъ цариградскитѣ султани прѣди 300 и повече години, захваща пространството отъ върха Разбойна върви западно по гребена на сжщия върхъ до „Истжпичъ“, спуща се надолу по течението на единъ долъ, прѣсича Осѣневския долъ, който върви на сѣверъ къмъ Котленскитѣ пещери и поема право нагорѣ къмъ върха Осѣница. Отъ Осѣнишкия върхъ границата върви юго-западно, минава край Овчарския кладенецъ, взема течението на Ораганишка рѣка и, като наближи мѣстото, дѣто тази рѣка се влива въ Костинъ долъ, поема пъта за Нейково, излиза на мѣстността „Голѣма-дълга“, „Малка-дълга“, „Селенце“, „Недювъ-гробъ“, минава насрѣща по „Сини полени“ и достига до върховетѣ „Вихра“ и „Лѣскова-могила“. Отъ върха „Лѣскова-могила“ границата взема източна посока,